

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- अशसं-२०१६ / प्र.क्र.२५६/नवि-२०

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दिनांक:- ०५ एप्रिल, २०१७.

- वाचा:-** १) केंद्र शासनाच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. VI-14022/1/2002-DGCD(F), दिनांक १६.०४.२००३
२) केंद्र शासनाच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. VI-14022/1/SFAC-33/2003-DGCD(F),
दिनांक १९.०५.२००३

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम, २००६ दिनांक ०६.१२.२००८ पासून नागरी स्वराज्य संस्था व विशेष नियोजन प्राधिकरण क्षेत्रात लागू झाला आहे. त्यामुळे महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालय अस्तित्वात आले आहे. अग्निशमन अधिकाऱ्यांचा संवर्ग तयार करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन आहे. त्यामुळे राज्यातील अग्निशमन सेवेतील अधिकाऱ्यांना शोल्डर बॅचबाबतही भविष्यात एकसुत्रिपणा आणणे शक्य होईल. केंद्रीय गृह मंत्रालयाच्या स्थायी अग्निशमन सल्लागार समितीच्या मार्गदर्शक तत्वामध्ये दिलेल्या “परिशिष्ट-२०-बी” मध्ये ध्वजाचा नमूना व “परिशिष्ट-२०-ए” मध्ये फायर सर्किस एम्ब्लेम दिलेला आहे. केंद्रीय गृह मंत्रालयाने त्यांचे दि.१९.०५.२००३ च्या पत्रान्वये स्थायी अग्निशमन सल्लागार समितीने निश्चित केलेल्या अग्निशमन ध्वजामध्ये स्थानिक गरजेनुसार आवश्यक तो बदल करून सदर ध्वज स्विकारण्याचे कळविलेले आहे. गोवा अग्निशमन सेवा, राष्ट्रीय अग्निशमन सेवा महाविद्यालय, नागपूर, मुंबई अग्निशमन दल तसेच केरळ, तामिळनाडू, ओरिसा, जम्मु-काश्मिर या सारख्या राज्यातही अग्निशमन सेवेकरीता ध्वज मंजूर करण्यात आला आहे. त्या धर्तीवर महाराष्ट्र अग्निशमन सेवेच्या ध्वजास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र अग्निशमन सेवेकरीता ध्वज मंजूर करण्यात येत आहे. सदर ध्वज खादीच्या कापडाचा असेल. त्याचे आकारमान (लांबी/रुंदी), रंग व त्यामध्ये समावेश केलेल्या इतर बाबी खालीलप्रमाणे असतील:-

- १) ध्वजाचे आकारमान (लांबी/रुंदी) :- **ध्वजाचे आकारमान (लांबी व रुंदी) :**
६ फूट X ४ फूट
- २) ध्वजाचा रंग :- **ध्वजाचा पार्श्वबाजूचा रंग :**
ध्वजाच्या वरील बाजूचा रंग ऑक्सफर्ड निळा
ध्वजाच्या खालील बाजूचा रंग पोस्ट ऑफिस लाल.
ध्वजाच्या लोगो व राजमुद्रा यांचा रंग :
ध्वजाच्या लोगो व राजमुद्रा यांचा रंग सोनेरी असेल.
- ३) इतर बाबींचे आकारमान :- **लोगोचे बाहेरील वर्तुळ :**
लोगोचे बाहेरील वर्तुळ : १.३३ फूट व्यासाचे.
लोगोचे आतील वर्तुळ : ०.१० फूट व्यासाचे.
राजमुद्रेसह लोगोचे आकारमान : २.६० फूट असेल.
- ४) राजमुद्रेसह लोगोचे स्थान :- राजमुद्रेसह लोगो ध्वजाच्या मध्यवर्ती भागी असेल.

२. सध्या हा ध्वज महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालय तसेच महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा अकादमीसाठी, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालयामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या राज्यस्तरीय अग्निशमनाबाबत जनजागृतीचे विविध कार्यक्रमांमध्ये, तसेच अग्निशमन सेवा सप्ताहनिमित्त राज्यातील अग्निशमन सेवांचे संयुक्त संचालनाच्या वेळी या ध्वजाचा वापर करण्यात यावा.

३. राज्यात सध्या राज्यस्तरीय अग्निशमन सेवा नाहीत. अग्निशमन सेवा पुरविण्याचे काम नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था व विशेष नियोजन प्राधिकरणे यांच्यामार्फत केले जाते. राज्य स्तरीय अग्निशमन सेवा प्रस्थापित झाल्यानंतर तसेच अग्निशमन सेवा अधिकाऱ्यांचा संवर्ग निर्माण झाल्यानंतर राज्यातील अग्निशमन सेवा पुरविणाऱ्या अन्य प्राधिकरणांना सदर ध्वज वापरणे बंधनकारक करण्याबाबत स्वतंत्ररित्या आदेश निर्गमित करण्यात येतील.

४. सदर शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१७०४०५१७२९३७२४२५ असा आहे. हा निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने सांक्षातिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ज. ना. पाटील)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. विरोधी पक्षनेते, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
- २) सर्व सन्माननीय विधानसभा/ विधानपरिषद व संसद सदस्य
- ३) मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
- ४) मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव
- ५) सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. राज्य निवडणूक आयोग यांचे कार्यालय
- ७) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक
- ८) मा. लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय
- ९) मुख्यमंत्री महोदय यांचे जनसंपर्क अधिकारी
- १०) सर्व विभागीय आयुक्त
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी
- १२) राज्यातील सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त
- १३) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
- १४) संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालय, सांताक्रुझ (पूर्व), मुंबई
- १५) उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६) निवडनस्ती (नवि-२०).